

Yaade Makka w Madina (Hindi)

तहरीर अमीरे अहले मुन्नस कितः 2

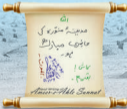
Special Price : 387
Weekly Booklet : 387

अमीरे अहले मुन्नस इजरते अल्लामा मौलाना मुहम्मद इल्यास अन्वार क़ादिरि रजवी जियाई رحمۃ اللہ علیہ
की सफ़रे मदीना के दौरान हाथ से लिखी हुई तहरीरों (Hand Writing) का तस्वीरी एलबम

बनाम

यादे मक्का व मदीना

समस्या 32

"الحمد لله" । इस विषय में अमीरे अहले मुन्नस की
तहरीर 29 कागज पृष्ठों की तहरीर थी

पेशकश :

मजलीसिसे अल मदीनतुल इल्मिया
(दाबरे इस्लामी इन्डिया)

अर्जे मुअल्लिफ़

حَمْدُهُ وَنُصَلِّي وَنُصَلِّمْ عَلَى رَسُولِهِ النَّبِيِّ الْكَرِيمِ

अल्लाह वालों के क़लम से जारी होने वाले अल्फ़ाज़ जामेअ और पुर असर होने के साथ साथ हमारे लिये मशअले राह (या'नी रहनुमा उसूल) होते हैं। इन पर अमल करने में दोनों जहां की भलाई है। आप के हाथों में मौजूद रिसाला “यादे मक्का व मदीना” अमीरे अहले सुन्नत की उन तहरीरात का मज्मूअ है जो आप ने चन्द माह क़ब्ल उम्रह शरीफ़ (1444 हिजरी 2022) के सफ़र के दौरान तरतीब दीं। यकीनन मुसल्मान के दिल में खुशी दाख़िल करना बहुत बड़े सवाब का काम है। بِسْمِ اللَّهِ الْكَرِيمِ! अमीरे अहले सुन्नत ने इस मुबारक सफ़र में मुख़्तलिफ़ इस्लामी भाइयों की दिलजूई करते हुए उन के नाम अपने हाथ से चन्द अहादीसे मुबारका और रिवायात लिखीं। मजीद इस रिसाले “यादे मक्का व मदीना” को इस्मे बा मुसम्मा (या'नी जैसा नाम है वैसा) बनाने के लिये अमीरे अहले सुन्नत के पुराने अस्फ़ारे मदीना की तहरीरात भी शामिल की गई हैं जैसा कि सफ़हा नम्बर 22 और 24 की तहरीर तक्रीबन 29 साल और सफ़हा नम्बर 26 की तहरीर तक्रीबन 23 साल पहले की है। अल्लाह पाक की अमीरे अहले सुन्नत पर रहमत हो और आप के सदके हमारी बे हिसाब मरिफ़रत हो। اٰمِيْن يٰجَاهِ النَّبِيِّ الْاَكْمَرِيْنَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ मौक़अ की मुनासबत से हर सफ़हे पर मुख़्तलिफ़ रिवायात और ख़ूब सूरत डीज़ाइनिंग की गई है। आप भी अपने दिलों में यादे मक्का व मदीना बढ़ाइये और इस ख़ूब सूरत कलर फुल रिसाले को तक्सीम कर के ख़ूब सवाब कमाइये। अगर ज़ाइरीने मदीना सफ़रे हरमैने तथियबैने में इस तहरीरी गुलदस्ते को साथ रखें और वक़तन फ़ वक़तन मुतालआ करते रहें तो اِنْ شَاءَ اللَّهُ الْكَرِيمِ वलिय्ये कामिल की तहरीरात की बरकात से अपने जौको शौक़ को बढ़ता हुवा पाएंगे।

● रफ़ीकुल हरमैन ● दो अदद एहराम ● दो नाए सफ़ेद लिबास ● दो सफ़ेद इमामे, दो सरबन्द, दो सफ़ेद टोपियां ● तीन छोटे तोलिये (जेब के) ● सुन्त बक्स (कुपले मदीना का पेड) ● दो मिस्वाकें, तेल, कंधी ● तीन अलार्म घडियां ● चटाई, तक्या ● चार चादरें (एक कथ्थई, दो सफ़ेद) एहराम में पर्दे में पर्दों के लिये बे सिली चादर ● चन्द बोल पोइंट ● चन्द रंगीन क़लम ● एक पुरानी डायरी (जंरूरत तहरीरी काम के लिये) ● टोर्च ● नमक की शीशी ● लागेज पर बांधने के लिये रिबिन ● इन् ● बड़ा केन

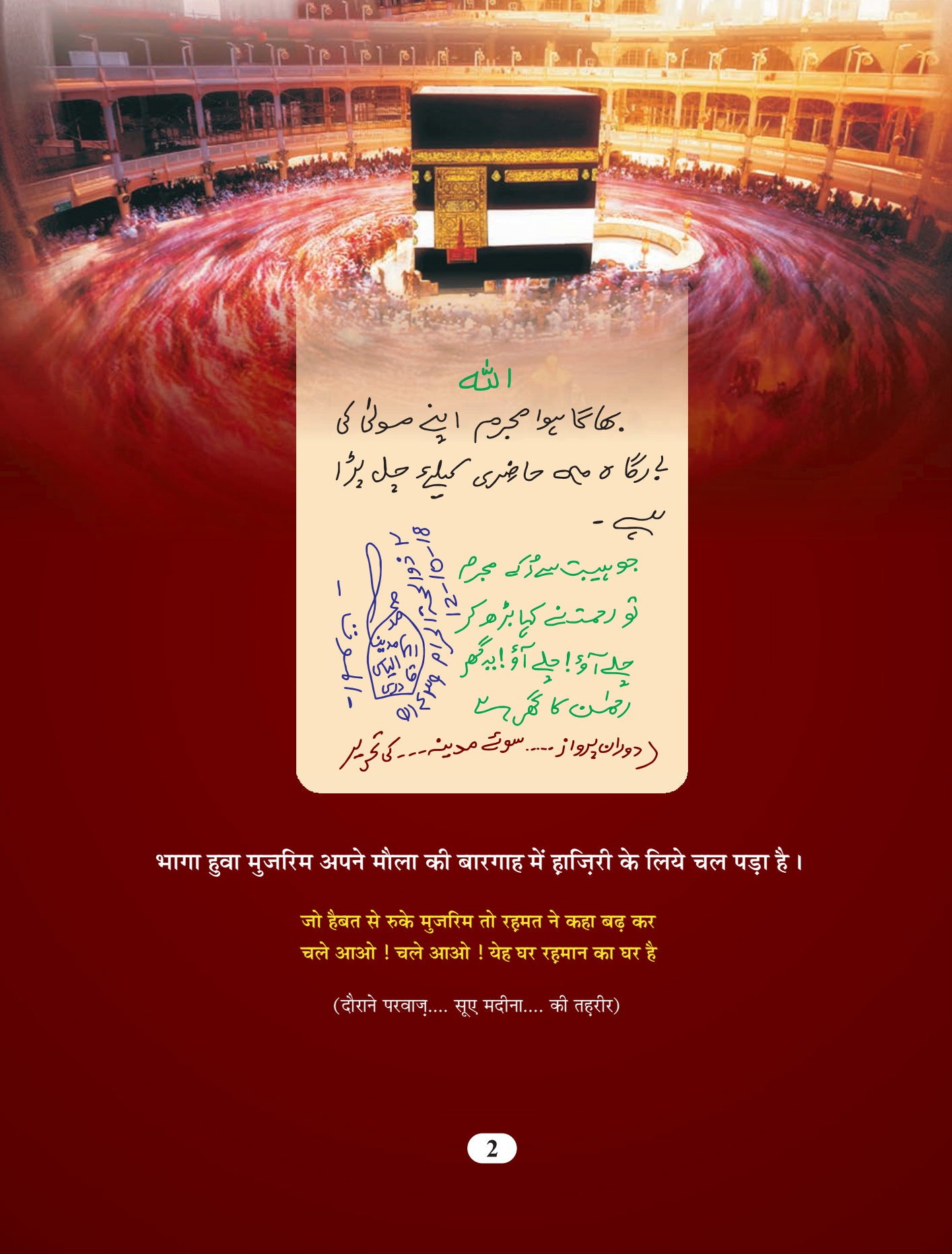

- سامانِ مدينه*** (۲۵ ذوالقعدة الحرم ۱۳۹۶ هـ)
- ① رفیق الحرمین (۲) دو عدد احرام
 - ③ دو نئے سفید لباس (۴) دو سفید کھمبے، دو سفید ڈوئریں
 - ⑤ سنت بکسی (فصل مریضی کا پیڈ)
 - ⑦ تیل، کنگھی
 - ⑧ تین الارم گھوٹا
 - ⑩ چار چادرین (ایک کثمی، دو سفید)
 - ⑫ چند رنکین قلم
 - ⑬ ایک پرانی ڈائری (ضرورتاً گریس کا کیلیئے)
 - ⑭ شمس کی سلائی (خاک مدينہ کا مشرّم) (۱۵) 33 ڈائی نسیج
 - ⑮ گلے صحیح لٹکانے کا بیگ (۱۷) پانی کی لٹکانے کی بوتل
 - ⑮ احرام کا نائلون کا بیلت (۱۶) ٹشو پیپر (ٹائلٹ کا)
 - ⑰ ۱۰ روپے والے نوٹے (مناسب مقدار صحیح)
 - ⑱ دو جھوٹے لیٹر پیپر (۲۲) موزے (۲۳) ایک جوڑی چیل
 - ⑲ بیٹھنے کا پرٹل (۲۵) وضو کا لوٹا (۲۷) ضرور دروہ
 - ⑳ باشنہ کیلئے طواف کی تسبیح (۲۸) خوشبو صابن
 - ㉑ مٹی کی پلیٹ، مٹی کا پیالہ (۲۹) کھانے کا سوڈا (دانٹوں کے ليے)
 - ㉒ ۱۰ دانٹوں سے ریشے نکالنے کیلئے - (۳۱) بڑا کین
 - ㉓ ٹارچ (۳۳) ٹھکر کی شیشی (۳۴) بیج پرانہ دھن
 - ㉔ سیکلے ربن (۳۵) عطر
- (حسب ضرورت اشیاء کا انتخاب فرمائیے)

● عھرام کا پانی کی لटकाने की بوتल ● पानी की लटकाने का बेग ● गले में लटकाने का गल्टर ● चन्द काउन्टर ● 33 दाने की तस्बीह, चन्द काउन्टर ● सुरमे की सलाई (खाने के लिये तवाफ की तस्बीहात ● बे खुशबू साबुन ● मिट्टी की प्लेट, मिट्टी का पिथाला ● खाने का सोडा (दांतों के लिये) ● दांतों से रेशे निकालने के लिये

* 2018 के सफ़रे मदीना पर रवानगी से क़ब्ल अमीरे अहले सुन्त के सामान की लिस्ट

اللہ

بھاگا ہوا مجرم اپنے صولہ کی

بارگاہ سے حاضری کیلئے چل پڑا

سے -

جو ہیبت سے ڈر کے مجرم
تو رحمت نے کیا بڑھ کر
چلے آؤ! چلے آؤ! یہ گھر
رحمن کا گھر ہے

(دوران پرواز.... سوئے مدینہ.... کی تھریر)

भागा हुआ मुजरिम अपने मौला की बारगाह में हाज़िरी के लिये चल पड़ा है ।

जो हैबत से रुके मुजरिम तो रहमत ने कहा बढ कर
चले आओ ! चले आओ ! येह घर रहमान का घर है

(दौराने परवाज़.... सूए मदीना.... की तहरीर)

یا دے سقرے مدینا

فرمانے آخیر نبی ﷺ :
 “جو شخص اپنے گوسے کو روکے گا اللہ پاک قیامت کے روز اس سے اپنا عذاب روک دے گا۔“ (ص 15)
 الحمد لله الکریم یہ الفاظ لکھتے وقت یہاں رہا جہاز
 عرب شریف کی فضاؤں میں جھومتا ہوا سوئے جڑے
 شریف رواں دواں ہے۔

یہ اَلْفَاظِ لِيخْتَلِفُ هَذَا هَذَا
 ہمارا ہوا جہاز ارب شریف کی
 فضاؤں میں ڈھلتا ہوا سوا جہا
 شریف رواں دواں ہے۔

لو آیا کی اب آیا جڑے کا سا جل
 اب آئے گا مکہ، چلیں گے مدینہ
 (حاج محمد امین کی خدمت میں)
 سفر مدینہ کی یادگار سوغا
 صلوا علی الحبيب صلی اللہ علی محمد

یا دے سقرے مدینہ

اللہ

فرمانے آخیر نبی صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم :

”جو شخص اپنے غصے کو روکے گا اللہ پاک قیامت کے روز اس سے اپنا عذاب روک دے گا۔“ (ص 15)

الحمد لله الکریم یہ الفاظ لکھتے وقت یہاں رہا جہاز
 عرب شریف کی فضاؤں میں جھومتا ہوا سوئے جڑے
 شریف رواں دواں ہے۔

یہ اَلْفَاظِ لِيخْتَلِفُ هَذَا هَذَا
 ہمارا ہوا جہاز ارب شریف کی
 فضاؤں میں ڈھلتا ہوا سوا جہا
 شریف رواں دواں ہے۔

لو آیا کی اب آیا جڑے کا سا جل
 اب آئے گا مکہ، چلیں گے مدینہ
 (حاج محمد امین کی خدمت میں)

سفر مدینہ کی یادگار سوغا
 صلوا علی الحبيب صلی اللہ علی محمد

ساہیلے جہا

الله

” حرم مکہ میں آئی جانے والی ایک نیکی لاکھ نیکی کے برابر ہے
اور ایک گناہ دیکھو کتنا ہے۔“

الحمد لله الکریم یہ لکھتے وقت ہمارا
ہوائی جہاز جہدہ شریف کی طرف
تھوڑا سا زبردستی (یعنی اڑ رہا) ہے۔

بسم اللہ الرحمن الرحیم
14-11-22
14-11-22
14-11-22
14-11-22

صلوات علیٰ الحبيب
صلی اللہ علیٰ محمد

”ہر مہ مڪكا مٺن كى جانے والى اءك نىكى لاءل نىكى كے برابره هئ اور اءك ٱناله لاءل ٱناله هئ۔“
بسم الله الكريم هذه لىلكتبه وءل همارا هواءى جهال جهءا شرفى كى طرف مهوهه परवाल (या'नी उड रहा) है।

یا در سفرِ مدینے

اللہ

حدیثِ قدسی سے اللہ کریم کا فرمانِ عالی شان :
"جس نے میری حرام کردہ چیزوں سے اپنی آنکھوں
کو جُفکا لیا (یعنی انہیں دیکھنے سے بچا) میں اُسے جہنم سے
آمان (یعنی پناہ) عطا کروں گا۔" (رفیق الحرمین ص 14)
الحمد للہ الکریم ہمارا ایوانی جہاز عرب شریف کی فضوں
میں صحیح پرواز (یعنی اڑتا) ہے۔

19-11-22
الربیع الآخر 1444ھ
محلہ نند
قادیانہ
دہلی
السنی -

ان کے سوا کسی کی دل میں نہ آرزو ہو
دنیا کی ہر تلب سے بیگانہ بن جاؤں

صلو علی الحبیب صلی اللہ علی محمد

یا در سفرِ مدینا

ہدی سے کُدسی میں اَللّٰہ کریم کا فرمانے اَلِیّشان :

“جس نے میری ہرام کردہ چیزوں سے اپنی آنکھوں کو झुका लिया (یا’نی उन्हें देखने से बचा) मैं उसे जहन्नم से
अमान (یا’نی پناہ) अता कर दूंगा।” (رفیق کول ہرمین، ص. 14)

ہماری ہوائی جہاز ارب شریف کی فجاؤں میں مہوے پرواز (یا’نی उड़ रहा) है।

उन के सिवा किसी की दिल में न आरजू हो
दु या की हर तलब से बेगाना बन के जाऊं

یا سفرِ مدینہ

اللہ

حدیثِ قدسی سے فرمانِ الہی: اے آدمی! تیرا دین اس وقت تک درست نہیں ہو سکتا جب تک تیری زبان سیدھی نہ ہو اور تیری زبان تب تک سیدھی نہیں ہو سکتی جب تک تو اپنے ربِّ عزوجل سے حیا نہ کرے۔ (رضیق المحسن ص 13 تا 14)

الحمد لله ہمارا ہواج جہاز سوئے بدرہ شریف صحیح پرواز (یعنی اُڑا) ہے۔

حاجی محمد شاہد عطاری (نگرانِ یکتا) کی خدمت میں سوغات

صلوا علی الحبيب صلی اللہ علیہ وسلم

۱۹
۱۴-۱۱-۲۲
۱۱-۱۱-۲۰۱۱

ہدی سے کُودسی میں فرمانے اِلاہی: اے آدمی! تیرا دین اس وقت تک دُرُست نہیں ہو سکتا جب تک تیری جُبان سیدھی نہ ہو اور تیری جُبان تب تک سیدھی نہیں ہو سکتی جب تک تو اپنے ربِّ سے ہُیا نہ کرے۔

(رفیق کُل ہر مَیں، ص. 13 تا 14)

ہمارا ہواج جہاز سُوئے بدرہ شریف صحیح پرواز (یا'نی اُڈ رہا) ہے! اَلْحَمْدُ لِلّٰہ

یا دے س ف رے م دینا

“सोते वक्त एक बार आयतुल कुरसी हमेशा पढ़िये कि चोर और शैतान से हमेशा अमान (या'नी पनाह) है।” (रफ़ीकुल हरमैन, स. 42)

سَفَرِے مَدِیْنَا كَا سِلْسِلَا جَارِی
ہے، اِنْ شَاءَ اللّٰهُ الْكَرِیْمُ، اَنْكُرِیْبَ ہمارا ہواई جہازِ جَدِّہ شَرِیْفِ اَنْزَلِے وَلَا ہے۔
شَرِیْفِ مَےنْے وَآلَا ہے۔

साहिले जद्दा पे अब अपना सफ़ीना आ गया
लो वोह मक्का आ गया देखो मदीना आ गया

(جَدِّہ شَرِیْفِ اَنْزَلِے وَلَا ہے)

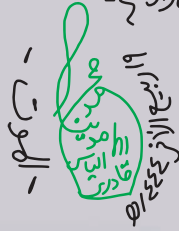
یا دے سَفَرِے مَدِیْنَا

یا دے سَفَرِے مَدِیْنَا

اللّٰهُ

”سَوْنِے وَآلَا ہے۔“
چور اور شیطا سے ہمیشہ امان (یعنی پناہ) ہے۔
(فیضُ الحَرَمِینِ ص 42)

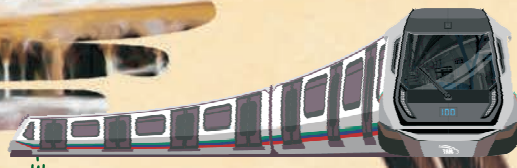
اَلْحَمْدُ لِلّٰہِ سَفَرِے مَدِیْنَا كَا سِلْسِلَا جَارِی، اِنْ شَاءَ اللّٰهُ الْكَرِیْمُ
عَنْقَرِیْبَ ہوا اِسْوَالِ جہازِ جَدِّہ شَرِیْفِ اَنْزَلِے وَلَا ہے۔

سَاہِلِے جَدِّہ پے اب اپنا سَفِیْنَا آ گیا
لَووہ مَکَّہ آ گیا دیکھو مَدِیْنَا آ گیا
(اَلْحَمْدُ لِلّٰہِ جَدِّہ شَرِیْفِے اَلْیَا)

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْبِ صَلَّی اللّٰهُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّمَ

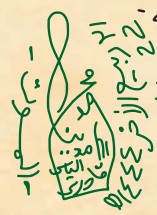

اللّٰهُ

فرمانِ آخری نبی صلی اللہ علیہ والہ وسلم :

” جب سفر سے کوئی واپس آئے تو گھر والوں
 کیلئے کچھ نہ کچھ یاد رکھو (یعنی ۱۴۲) لائے، اگرچہ
 چھوٹی میں پتھر ہی ڈال لائے“ (550 سنن اور آداب 702)
 الحمد للہ الکریم یہ لکھتے وقت مکہ مکرمہ کی
 صفا میں تھی، فضائل میں حاضر ہوں، ان شاء اللہ الکریم، تھوڑی دیر بعد

مدینہ شریف کی جانب روانگی پر
 عجلہ ہم عازم کفارہ مدینہ کی ہو گئے
 ان شاء اللہ الکریم
 (الحاج سید عارف علی شاہ مہلبی
 خدمت میں پیش کرنے کے لئے یہ تحریر تیار کی)

فرمانے آخیری نبی صلی اللہ علیہ والہ وسلم :

”جب سفر سے کوئی واپس آئے تو گھر والوں
 کے لیے کچھ نہ کچھ ہدیہ (یا'نی GIFT)
 لائے، اگرچہ ذولہی میں پتھر ہی ڈال
 لائے۔“ (550 سنن اور آداب، ص. 702)

یہ لکھتے وقت مکہ مکرمہ کی
 کی مہکی مہکی فجاؤں میں ہاجر ہوں،
 ان شاء اللہ الکریم، ٹھوڑی دیر بعد مدینہ شریف کی
 جانب روانگی ہے۔

اللہ ہم آجیہمے گولجہرے مدینہ ہوں گے ان شاء اللہ الکریم

یا در اہ مدینہ اللہ

فرمان آفری نبی صلی اللہ علیہ وسلم :

” جو کسی مریض کی عیادت کو جاتا ہے تو آسمان سے ایک بھارنے والا پکارتا ہے: تجھے خوشخبری ہو، تیرا چیلنا اچھا ہے اور تُو نے جنت کی ایک منزل کو اپنا ٹھکانہ بنا لیا۔ (550 سُننتیں اور آداب ص 72 تا 73)
الحمد للہ الکریم ہماری ٹرین جانبِ مدینہ پکارتی

جاری ہے اسی دوران یہ تحریر
تیار کی، تحفہ برائے رکنِ ثور
حاجی فضیل رضا عطاری
مدینہ آنے والا ہے

22-11-16
حاجی فضیل رضا عطاری
مدینہ منورہ

فرمانے آخیری نبی صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ : “ جو کسی مریض کی عیادت کو جاتا ہے تو آسمان سے ایک پکارنے والا پکارتا ہے : “تुझे खुश ख़बरी हो, तेरा चलना अच्छा है और तू ने जन्नत की एक मन्ज़िल को अपना ठिकाना बना लिया।” (550 सुन्तें और आदाब, स. 72 ता 73)

الحمد للہ الکریم ہماری ٹرین جانے جا رہی ہے، اسی دوران یہ تحریر تیار کی۔

مدینا آنے والا ہے

यादे हाज़िरिये मदीना

(क़ब्रे अन्वर में) अल्लाह पाक के सब से आख़िरी नबी صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ के जिस्मे मुबारक से ज़मीन का जो हिस्सा लगा हुवा है वोह का'बे शरीफ़ से बल्कि अर्शो कुरसी से भी अफज़ल है।

अर्शे इला से आ ला यारे नबी का रौज़ा¹ है हर मकां से बाला यारे नबी का रौज़ा

1 : रौज़ा या'नी बाग़, शे'र में रौज़े से मुराद वोह जगह है जहां जिस्मे अक्दस तशरीफ़ फ़रमा है।

إِنصَلُّوا إِلَيْهِ الْكَرِيمِ इस बार की हाज़िरिये मदीना की आज पहली शब है।

یا در حاضرِیِ مدینِیِها

(قبر انور ص) الله پاکی سے سب سے آخری نبی صلی الله علیه و آله وسلم کے جسم مبارک سے زمین کا جو حصہ لگا ہوا ہے وہ کعبہ شریف سے بلکہ عرش و کرسی سے بھی افضل ہے۔

عرشِ علی سے اعلیٰ پیارے نبی کا روضہ ہے ہر مکان سے بے پایاں پیارے نبی کا روضہ

یہ روضہ یعنی باغ - شعومہ روضہ سے مراد وہ جگہ ہے

جہاں جسم اقدس تشریف فرما ہے۔

مدینہ
المدینہ
قائمیہ
الحرم
المنور
الکرم

الحرم الکریم اس باری حاضرِیِ مدینِیِها

کی آج پہلی شب ہے۔ (یہ تکریر حاجی

عبد الحیب عطاری کیلئے تحفہ ہے)

صلوا علی الحیب صلی الله علی محمد

الوداع آه! اشارة مدنی
صلی اللہ علیہ والہ وسلم

اللہ

یا فراق مدنی

افسوس وقت رخصت نزدیک آ رہا ہے
دل غم کے گہرے دریا صہ ڈوبا جا رہا ہے

اللہ کریم آپ کو مع والدہ مرحومہ و
جملہ خاندان بے حساب
مغفرت سے مشرف فرمائے
'امین'
آہ! صرف چند گھنٹے بعد
شاید مدینہ چھٹ جائے۔
صلو علی الہیب
صلی اللہ علی محمد

(مفتی حسان صدیقی کی تحفہ)

یا دے فیرا کے مدینا

अल वदा अह ! शाहे मदीना

صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

अफ़सोस वक्ते रुख़सत नज़दीक आ रहा है
दिल ग़म के गहरे दरिया में डूबा जा रहा है

अल्लाह करीम आप को मअ वालिदए मर्हूमा व जुम्ला ख़ानदान

बे हिसाब मरिफ़रत से मुशरफ़ फ़रमाए । आमीन

आह ! सिर्फ़ चन्द घन्टे बा 'द शायद मदीना छुट जाए

آہ! ہجر مَدینہ

اللہ

"یا اللہ یاں پر دعوتِ اسلام والے اور
والی کو اور ساری امت کو بخش
دے، میرے تمام مدنی بیٹوں اور مدنی بیٹوں
کی جائز موراؤ پر رحمت کی نظر فرما۔ آمین۔
یہ نکھتے وقت دل عمزدہ ہے... آہ!
چند گھنٹوں کے بعد
مدینہ چھٹنے والا ہے۔
آہ! مدینے سے جُدائی کی
جانسوز گھڑیاں ہیں۔
سب دعوِ اسلامی کا دینی کام کرتے
رہے۔ صلوا علی الحبیب
صلی اللہ علیٰ محمد

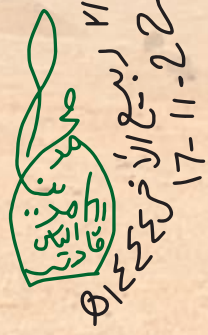
آہ! ہجر مَدینہ

"یا اللہ! ہر دے اور والی کو اور ساری امت کو
بخشا دے، میرے تمام مدنی بچوں اور مدنی بچوں کی جائز
موراؤں پر رحمت کی نظر فرما۔ آمین۔"

یہ لکھتے وقت دل گمجا رہا ہے... آہ! چند گھنٹوں کے بعد
مدینہ چھٹنے والا ہے۔ آہ! مدینے سے جُدائی کی
جانسوز گھڑیاں ہیں۔ سب دعوِ اسلامی کا دینی کام کرتے
رہے۔

اللَّهُ

افسوس! پتہ کھڑیاں طیبہ کی راہ گئی ہیں
اے آنکھ! خون رو لے تو رونا ہے جس قدر

یہ لکھتے ہوئے
تقریباً ساڑھے چار گھنٹے
بعد (بقیع صہیبہ جگہ نہ
ملنے کی صورت میں) شاید
ٹھٹ جائے گا۔ ۲۰۱۸ء

۵۵
۵۵
۵۵

شاہ ہب کی نذر...
صلوا علی الحبيب صلی اللہ علی محمد

अफ़सोस ! च द घड़ियां त़्यबा की रह गई हैं
ऐ आंख ! खून रो ले तू रोना है जिस क़दर

येह लिखते हुए तक़रीबन साढ़े चार घन्टे बा'द (बक़ीअ में जगह न
मिलने की सूरत में) शायद मदीना छुट जाएगा । आह !

صلوا علی البیت
صلی اللہ علی محمد
آہ! مدینہ چھڑ گیا

”مدینہ کونین کا نگینہ ہے۔“

حسرت بھرے دلوں سے ہم آئے ہیں لوٹ کر
ہے چاک چاک ہجر سے یہ سینہ و جگر

آہ! مدینہ نفا ہو سے چھپ گیا، ٹرین یہی

دور دور کھینچے لیے جا رہی ہے،
آہ! اب حجرہ شریف
آئے گا... پھر- پھر-
مدینہ چھوڑ کے ویرانہ بن کر چھپا
یہ آئے کیسا ہوا سونے اختلال کیا

مدینہ چھوڑ کے ویرانہ بن کر چھپا
یہ آئے کیسا ہوا سونے اختلال کیا

آہ! مدینا چھڑ گیا

”مدینا کونین کا نگینا ہے۔“

حسرت بھرے دلوں سے ہم آئے ہیں لوٹ کر
ہے چاک چاک ہجر میں یہ سینہ و جگر

آہ! مدینا نیگاہوں سے چھوٹ گیا،

ٹرین ہمیں دूर دूर خینچے لیتے جا رہی ہے،

آہ! اب جہا شریف آئے گا۔

فیر... فیر...

مدینا چھڑ کے ویرانہ ہند کا چھایا
یہ ہاے کسا ہوا سوں نے ڈھیل لال کیا

ہاے! مَدینا چھوٹ گیا

اللہ

حسرت بھرے دلوں سے ہم آئے ہیں لوٹ کر
ہے چاک چاک یا بکر میہ یہ سینہ و جگر

اس وقت ٹرین مجھے مدینے سے دُور دور کھینچے
لئے جا رہی ہے سرکاش! بقیع —

یا اللہ پاک میری اکلوتی بیٹی
اور تینوں نواسیوں اور ان کی
آل کو بے حساب بخش لہر
بار بار مَدینا دیکھا۔
آمین۔

صلوٰۃ علیٰ الحبیب صلی اللہ علیہ وسلم

हसरत भरे दिलों से हम आए हैं लौट कर
है चाक चाक हिज्र में येह सीना व जिगर

इस वक़्त ट्रेन मुझे मदीने से दूर दूर खींचे
लिये जा रही है, काश! बकीअ.....

या अल्लाह पाक ! मेरी इक्लोती बेटी और
तीनों नवासियों और इन की आल को बे हिसाब
बख़्श और बार बार मदीना दिखा । आमीन ।

हाए ! मदीना छुट गया

[اللہ]

افسوس! چند گھنٹوں میں
اے آنکھ! خون رو لے تو رونا ہے جس قدر

آہ! مدینہ چھٹ رہا ہے

○ ○
○ ○
○ ○

مَدِينَةُ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
مَدِينَةُ الْمَدِينَةِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ
- الحور -

अफ़सोस च द घड़ियां तयबा की रह गई हैं
ऐ आंख ! खून रो ले तू रोना है जिस क़दर

आह ! मदीना छुट रहा है

○ ○
○ ○
○ ○

اللہ آہ! فراقِ مدینہ

چھپ گیا ٹیسے، آہ! سب مدینے کا
دلکش و حسین منظر، میں مدینے چھوڑ آیا
دور ہو گیا سرکار! آہ! غمزدہ عطار
جلد آؤں پھر در پر، میں مدینے چھوڑ آیا
(زکینہ شورش حاجی پعفرور رضا عطار کا ایک خدمت میں)

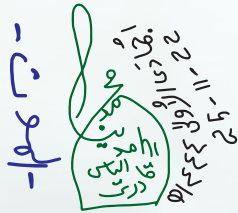
نعم مدینے میں ڈوبی ہوئی تحریر کی سوغات ...

یہ الفاظ اگرچہ مدینے کی ایک صفحہ نہیں

لکھے تاہم جس کاغذ پر لکھے ہیں وہ

مدینے سے ہو کر آئے ہیں۔

صلوا علیٰ الحبيب صلی اللہ علیہ وسلم

छुप गया निगाहों से, आह! सब मदीने का दूर हो गया सरकार! आह! गमज़दा अतार येह अलफ़ाज़ अगर्चे मदीनेए पाक में नहीं लिखे ताहम जिस कागज़ पर लिखे हैं वोह मदीने हो कर आया है।) दिलकशो हसीं मन्ज़र, मैं मदीना छोड़ आया जल्द आऊं फिर दर पर, मैं मदीना छोड़ आया

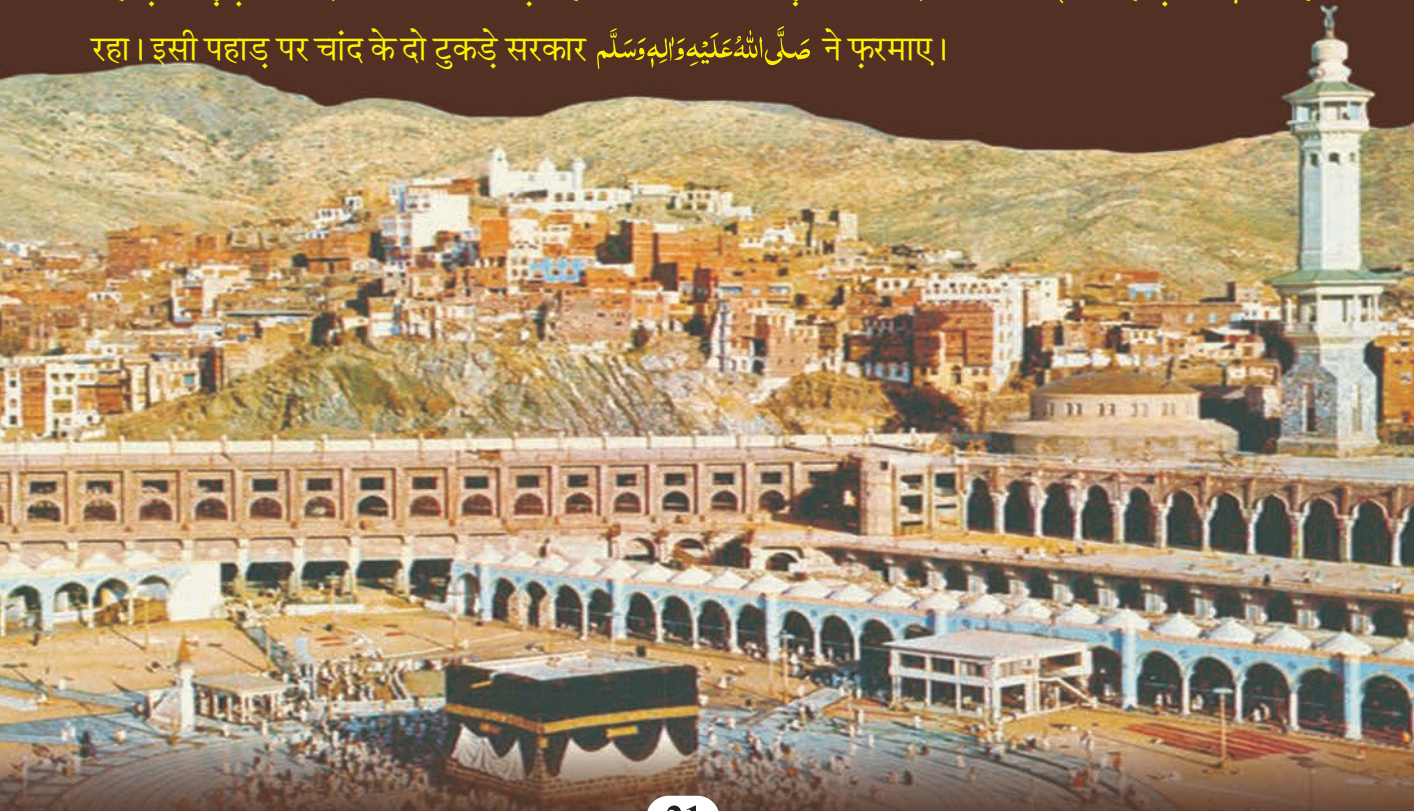
आह! फ़िराके मदीना

✓۸۶
الحمد لله سامنے مسجد
الحرام کے مینار نور برسا رہے
ہے۔ ہمارے سیدھے ہاتھ پر
جو عمارت نظر آ رہی ہے۔ یہ
شاہ خالید کا محل ہے جو دنیا
کے سب سے قدیم پہاڑ جبل
ابی قبیس پر بنا ہوا ہے۔
کہتے ہیں اس پہاڑ پر حضرت
آدم علیہ السلام کا مزار ہے۔
جنت سے جب "حجر اسود" اترا
تو اسی پہاڑ پر ایک ماہ رہا۔
اسی پہاڑ پر چاند کے دو ٹکڑے
سرکار صلی اللہ تعالیٰ علیہ وآلہ وسلم
نے فرمائے۔ — محمد صیدین
۵ ذی الحجہ ۱۴۲۱ھ

الحمد لله سامنے مسجد الحرام کے مینار نور برسا رہے ہیں۔ ہمارے سیدھے ہاتھ پر جو عمارت نظر آ رہی ہے، یہ شاہ خالید کا محل ہے جو دنیا کے سب سے قدیم پہاڑ جبل ابی قبیس پر بنا ہوا ہے۔ کہتے ہیں اس پہاڑ پر حضرت آدم علیہ السلام کا مزار ہے۔ جنت سے جب "حجر اسود" اترا تو اسی پہاڑ پر ایک ماہ رہا۔ اسی پہاڑ پر چاند کے دو ٹکڑے سرکار صلی اللہ تعالیٰ علیہ وآلہ وسلم نے فرمائے۔

تہریرے اُرب شریف

ہمارے میٹھے میٹھے آکا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ نے کبھی بھی اپنے جُبانے پاک سے کوئی فِال تُو لَفْج نہیں نکالا، نہ ہی کبھی کھکھا مار کے ہنسنے سے۔

اے کاہ! یہہ سوننتے جِنْدَا ہوں اور خواموشی کی نے'مت نسیب ہو جاے۔

(اُرب شریف کی خوش گوار فِجَاؤں میں لیکھی ہوئی اس تکریر کو دکھانے کا ایک مقصد یہ بھی ہے کہ اگر دکھانے والا گفتگو میں دلچسپی نہ لے تو ناراض نہ ہوں۔ شکر ہے۔)

نوٹ : پڑھ کر واپس لوٹا دیں۔

۷۸۶
القلوة والسلام علیک یا رسول اللہ

شکر میر عرب شریف

” ہمارے میٹھے میٹھے آقا صلی اللہ علیہ وسلم نے کبھی بھی اپنی زبان پاک سے کوئی فالتو لفظ نہیں نکالا۔ نہ ہی کبھی قبضہ مار کر ہنسنے سے۔ اے کاہ! یہ سنتیں زندہ ہوں اور خاموشی کی نعمت نصیب ہو جائے۔“

(عرب شریف کی خوشگوار فِجَاؤں میں لیکھی ہوئی اس تکریر کو دکھانے کا ایک مقصد یہ بھی ہے کہ اگر

دکھانے والا گفتگو میں دلچسپی

نہ لے تو ناراض نہ ہوں۔ شکر ہے۔)

نوٹ : پڑھ کر واپس لوٹا دیں۔

نوٹ : پڑھ کر واپس لوٹا دیں۔

۱۵ اذوالحجہ الحرام ۱۴۴۰ھ

اللہ

طیبہ کو جلو طیبہ!

قافلہ سوئے مدینہ آدابہ ہو کرم

نسبِ خضر کو جو صہ جس گھڑی میکہ نظر
سوزِ تن سینہ عطا ہو یا نبیِ دو چشمِ کرم

دہ لبوں پر آگیا عطار کا یہ مصطفیٰ
یا رسول اللہ! سب پر سچے چشمِ کرم

قافلہ صہ چل مدینہ کے ہیں جنے بھی شریک
سب پر ہو رحمتِ خدائی مصطفیٰ کا ہو کرم

شاہِ والا! میں گنہگاروں کا بھی کرا رہا ہوں
تم شہِ ابرار ہو یا سیدِ عرب و عجم

فضیلا رب سے آپ تو ہر چیز کا مختار ہیں
عزیزِ اعظم آپ کا ہے آپ کے لوح و قلم

یا نبی! مجھ کو بنا دو تم مدینے کا فضییر
میں نہیں، ہرگز نہیں ہوں طالبِ جاہ و نام

یا نبی! صم کو شفاعت کی عطا خیرات ہو
عاصیوں کا آپ کے ہاتھوں میں ہے آغا کرم

رنگت مکرمہ صہ ۱۴ اذوالحجہ ۱۴۴۰ھ کو سوات اشعار لکھے پھر آٹھ اولیٰ از مدینہ پا جانے ہو تریں صہ
نو کہ ہیک سنواری لکھو اور اشعار کا انا فہ صہ

۱۵ اذوالحجہ الحرام
۱۹-۸-۱۵-۲۰
۱۴۴۰ھ
میں
اللہ
۱۵
۱۹-۸-۱۵-۲۰
۱۴۴۰ھ

तयबा को चलो तयबा !

(التوبة)

15 जुल हिज्जतिल हराम 1440 हि.

काफ़िला सूए मदीना आ रहा है हो करम

काफ़िला सूए मदीना आ रहा है हो करम
 सोज़िशे सीना अता हो या नबी दो चश्मे नम
 काफ़िला अब चल मदीना का चला सूए हरम
या रसूलल्लाह ! सब पर कीजिये चश्मे करम
 काफ़िले में चल मदीना के हैं जितने भी शरीक
 सब पे हो रहमत खुदा की मुस्तफ़ा का हो करम
 शाहे वाला ! मैं गुनहगारों का भी सरदार हूं
 तुम शहे अबरार हो या सय्यिदे अरबो अजम
 फज़्ले रब से आप तो हर चीज़ के मुख़्तार हैं
 अर्शे आ'ज़म आप का है, आप के लौहो क़लम
 या नबी मुज़्ज़ को बना दो तुम मदीने का फ़कीर
 मैं नहीं, हरगिज़ नहीं हूं त़ालिबे जाहो दशम
 या नबी ! हम को शफ़ाअत की अता ख़ैरात हो
 आसियों का आप के हाथों में है आका भरम

गुम्बदे खज़रा को चूमे जिस घड़ी मेरी नज़र
 उस घड़ी अल्लाह ! देखूं जल्वए शाहे उमम
 दम लबों पर आ गया अतार का या मुस्तफ़ा
 हो करम शाहे हरम ! निकले तेरे जल्वों में दम

(मक्कए मुकर्रमा में 14 जुल हिज्जा
 1440 हि. को सात अश़ार लिखे, फिर
 15वीं रात मदीनए पाक जाते हुए ट्रेन में
 नोक पलक संवारी और दो अश़ार का
 इज़ाफ़ा किया ।)

۷۸۶
حیثینہ

اللہ عزوجل
محمد یہ الفاظ تکریر کرتے وقت میں مسجد
الننبوی الشریف علیٰ صاحبینا الصلوٰۃ والسلام میں
حاضر ہوں۔ اور آقا صلی اللہ علیہ وسلم کی لواریں کے اس خوش
نصیب کو یاد کر رہا ہوں جس کا نام "یَعْفُورُ" تھا
اور آرزو ہے حسرت ہے اس خوش بخت
یعفور پر رشک ہے ... کاش میں یعفور کے قدموں
میں سے کسی ایک قدم کا کھچ بھرتا
مگر کاشی خریا خچر یا گھوڑا بن کر آتا اور
اپنے بھی کھونٹے سے بانڈھ کر رکھتا
جی چاہتا ہے کسی کو یعفور کی پکارا کروا
لہذا حاجی فیاض کا نام آج سے محمد اور پکارنے
سے یعفور رضا رکھتا ہوں۔

یہ اَلْفَاظُ تَهْرِیرُ کرتے وقت میں مَسْجِدُ النَّبِیِّ مُحَمَّدٍ عَلَیْهِمَا السَّلَامُ میں ہاجیر ہوں۔
اور آقا صلی اللہ علیہ وسلم کی سواری کے اس خوش نصیب..... کو یاد کر رہا ہوں جس کا نام
"یا'فُور" تھا اور آرزو ہے..... حسرت ہے..... اس خوش بخت یا'فُور پر رشک ہے..... کاش میں
یا'فُور کے قدموں میں سے کسی ایک قدم کا خور ہوتا...

کاش خور یا خچر یا घोड़ा बन कर आता और
आप ने भी खूटे से बांध कर रखा होता

जी चाहता है किसी को या'फूर कह कर पुकारा करूं लिहाजा हाजी فय्याज़ کا نام آج سے
محمد اور پکارنے کے لیے یا'فُور رجا رکھتا ہوں۔

جیسے چاہے تو جہاں میں گھوم کر
 یہ مدینہ ہے یہاں آہستہ چل
 مدینے کے زائرین کو
 نہایت ادب سے
 رہنا چاہیے۔
 کبھی ایسا نہ
 ہو سارا سفر بے کال
 ہو جائے۔

۱۱- نبی ﷺ
 ۱۲- نبی ﷺ
 ۱۳- نبی ﷺ
 ۱۴- نبی ﷺ
 ۱۵- نبی ﷺ
 ۱۶- نبی ﷺ
 ۱۷- نبی ﷺ
 ۱۸- نبی ﷺ
 ۱۹- نبی ﷺ
 ۲۰- نبی ﷺ
 ۲۱- نبی ﷺ
 ۲۲- نبی ﷺ
 ۲۳- نبی ﷺ
 ۲۴- نبی ﷺ
 ۲۵- نبی ﷺ
 ۲۶- نبی ﷺ
 ۲۷- نبی ﷺ
 ۲۸- نبی ﷺ
 ۲۹- نبی ﷺ
 ۳۰- نبی ﷺ
 ۳۱- نبی ﷺ
 ۳۲- نبی ﷺ
 ۳۳- نبی ﷺ
 ۳۴- نبی ﷺ
 ۳۵- نبی ﷺ
 ۳۶- نبی ﷺ
 ۳۷- نبی ﷺ
 ۳۸- نبی ﷺ
 ۳۹- نبی ﷺ
 ۴۰- نبی ﷺ
 ۴۱- نبی ﷺ
 ۴۲- نبی ﷺ
 ۴۳- نبی ﷺ
 ۴۴- نبی ﷺ
 ۴۵- نبی ﷺ
 ۴۶- نبی ﷺ
 ۴۷- نبی ﷺ
 ۴۸- نبی ﷺ
 ۴۹- نبی ﷺ
 ۵۰- نبی ﷺ
 ۵۱- نبی ﷺ
 ۵۲- نبی ﷺ
 ۵۳- نبی ﷺ
 ۵۴- نبی ﷺ
 ۵۵- نبی ﷺ
 ۵۶- نبی ﷺ
 ۵۷- نبی ﷺ
 ۵۸- نبی ﷺ
 ۵۹- نبی ﷺ
 ۶۰- نبی ﷺ
 ۶۱- نبی ﷺ
 ۶۲- نبی ﷺ
 ۶۳- نبی ﷺ
 ۶۴- نبی ﷺ
 ۶۵- نبی ﷺ
 ۶۶- نبی ﷺ
 ۶۷- نبی ﷺ
 ۶۸- نبی ﷺ
 ۶۹- نبی ﷺ
 ۷۰- نبی ﷺ
 ۷۱- نبی ﷺ
 ۷۲- نبی ﷺ
 ۷۳- نبی ﷺ
 ۷۴- نبی ﷺ
 ۷۵- نبی ﷺ
 ۷۶- نبی ﷺ
 ۷۷- نبی ﷺ
 ۷۸- نبی ﷺ
 ۷۹- نبی ﷺ
 ۸۰- نبی ﷺ
 ۸۱- نبی ﷺ
 ۸۲- نبی ﷺ
 ۸۳- نبی ﷺ
 ۸۴- نبی ﷺ
 ۸۵- نبی ﷺ
 ۸۶- نبی ﷺ
 ۸۷- نبی ﷺ
 ۸۸- نبی ﷺ
 ۸۹- نبی ﷺ
 ۹۰- نبی ﷺ
 ۹۱- نبی ﷺ
 ۹۲- نبی ﷺ
 ۹۳- نبی ﷺ
 ۹۴- نبی ﷺ
 ۹۵- نبی ﷺ
 ۹۶- نبی ﷺ
 ۹۷- نبی ﷺ
 ۹۸- نبی ﷺ
 ۹۹- نبی ﷺ
 ۱۰۰- نبی ﷺ

जैसे चाहे तू जहां में घूम फिर
 यह मदीना है यहां आहिस्ता चल

मदीने के जाइरीन को निहायत अदब से रहना चाहिये ।

कहीं ऐसा न हो सारा सफ़र बेकार हो जाए

عبدالکریم صاحب
کراچی

۷۸۷ حرم شریفین میں ننگے پاؤں رہنے والے توجہ فرمائیں

یہ امر عرصت اپنے پاس ایک سٹاپنگ بیگ (بیس پریچو
لگا ہوا نہ ہو) میں پیٹل کی جوڑک (گھاس کوٹوں) جیٹا
کیس راستے میں پانی وغیرہ رکھ کر اس کو ہوا سے محفوظ چیل
کریں۔ بالخصوص یہ سٹیج ہے کہ زور رکھنا ہے کہ "انگ پڑھنا
پہننے سے چیل ہیں لیکن۔ لیٹرین میں ہونے
کا ننگے پاؤں نہ جائے۔ اپنی رہائش گاہ کے کام
میں بھی اس احتیاط کریں۔ ان چیل میں کر بیسین پر
قانون نہ لیا جائے۔ لیکن مگر اس پر اس کو چیل نہ پاک
ہوئے تو اس کی وجہ سے پھینٹے آئے۔ ان کے چیل وغیرہ
یاد رکھئے۔ یاد رکھئے ان کے چیل میں شریفی ہے۔
اپنے پاؤں لہ لہیں وغیرہ پاک رکھنا ضروری ہے۔
اگر عسکر و صحبت میں شریفی کی حد تو نہ جائے
تو یہ سمجھتے ہیں جہالت ہے۔ ہم کو حکم ہے
کو مستحق عشق تبار و مستحق توفیق اس علیہ السلام
نسیب فرمائیں۔ اس میں انجیل الہیہ میں وہ لکھتے
مذہب الہیہ میں مدون ہیں اس کا کلامی (حاجی) تک پہنچان ہے۔

हरमैन शरीफैन में नंगे पाउं रहने वाले तवज्जोह फरमाएं !

(पढ़ कर दूसरे इस्लामी भाई को पढ़ा दें)

हर वक़्त अपने पास एक शॉपिंग बेग (जिस पर कुछ लिखा हुआ न हो) में चप्पल की जोड़ी रखा करें। जहां कहीं रास्ते में पानी वगैरा बिखरा हुआ हो, फ़ौरन चप्पल पहन लें। बिल खुसूस ताकीद है कि "दौराते मियात" की सीढ़ी के पास पहुंचते ही चप्पल पहन लें। लेट्रीन में हरगिज़ नंगे पाउं न जाएं। अपनी रिहाइश गाह के हम्माम में भी येही एहत्यात बरतें। हां चप्पल पहन कर बेसिन पर वुजू न फ़रमाएं कि अक्सर पानी नीचे बिखरा रहता है, अगर चप्पल नापाक हुए तो उस की वजह से छींटे आप के पाजामे वगैरा पर पड़ेंगे। याद रखिये! नमाज़ के लिये त़हारत शर्त है। अपने पाउं और लिबास वगैरा पाक रखना ज़रूरी है। अगर इश्को महबबत में शरीअत की हद टूट जाए तो येह महबबत नहीं जहालत है। **अल्लाह** عزوجل हम सब को हकीकी इश्के खुदा व मुस्तफ़ा **صلی اللہ علیہ والہ وسلم** नसीब फ़रमाएं।

امین پجاء الیٰحیی الامین صلّ اللہ علیہ والہ وسلم

مدنی इल्लिजा : मेरा येह मदनी पैगाम हर इस्लामी भाई (हाजी) तक पहुंचा दें।

"दौराते मियात" के वुजूखाने के गीले फ़र्श पर हरगिज़ हरगिज़ नंगे पाउं न चलें।

اللہ
 قافلہ چل مدینہ کے اسلامی
 بھائیوں اور اسلامی بنوں کی
 خدمتوں میں: السلام علیکم ورحمۃ
 اللہ وبرکاتہ -

صباح امارات میں اپنی قیام گاہ
 پہنچ گیا لیکن مگر اس بات کا احساس
 ہوا کہ آپ کو تقریباً 8 گھنٹے صطار
 پر گزارنے پڑیں گے۔ اللہ پاک صبر
 عطا فرمائے۔ اور سفر بخیر کرے۔ آمین۔
 آئے ہیں کیا سہل مدینہ کا سفر تھا
 جاتے ہوئے ایک ایسے قدم راہ تھی ہے

روتے ہیں لہجے سے روتے ہیں لہجے سے
 چند وصل کی نظر یاں تھیں اب
 ہجر مدینہ سے

کافیلا چل مدینا کے اسلامی भाइयों और
 इस्लामी बहनों की खिदमतों में :

السلام عليكم ورحمة الله وبركاته

مैं इमारत में अपनी قیام گاہ पहुंच गया हूं,
 मगर इस बात का एहसास है कि आप को तकरीबन
 8 घन्टे मतार पर गुज़ारने पड़ेंगे। **अल्लाह** पाक
 सब्र अता फ़रमाए और सफ़र बख़ैर करे। आमीन।

आते हुए क्या सहल मदीने का सफ़र था
 जाते हुए एक एक क़दम राह कड़ी है
 रोज़े हुए पहुंचे थे रोज़े हुए लौटे हैं
 चन्द वस्ल की घड़ियां थीं अब हिज़्रे मदीना है

* दा'वते इस्लामी की इस्तिलाह में अमीरे अहले सुन्नत के साथ सफ़रे मदीना की सआदत पाने को "चल मदीना" कहते हैं।
 2019 के काफ़िले चल मदीना के आशिक़ाने रसूल का सफ़रे मदीना से वापसी पर अरब इमारत एरपोर्ट पर तकरीबन 8
 घन्टे का Stay था। अमीरे अहले सुन्नत अपनी क़ियाम ग़ाह पहुंचे तो कुछ इस तरह हमदर्दी व ख़ैर ख़्वाही फ़रमाई....

اللہ
 آہ! جنت البقیع تو
 نہ ملی، "بیت البقیع"
 (باب المدینہ) پہنچ گیا
 پیوں -

آہ! صبح
 مدینہ
 چھوڑ آیا!

आह ! जन्नतुल बकीअ़ तो न मिली "बैतुल बकीअ़" पहुंच गया हूं। आह ! मदीना छोड़ आया !

اللہ جُمُعہ مبارک

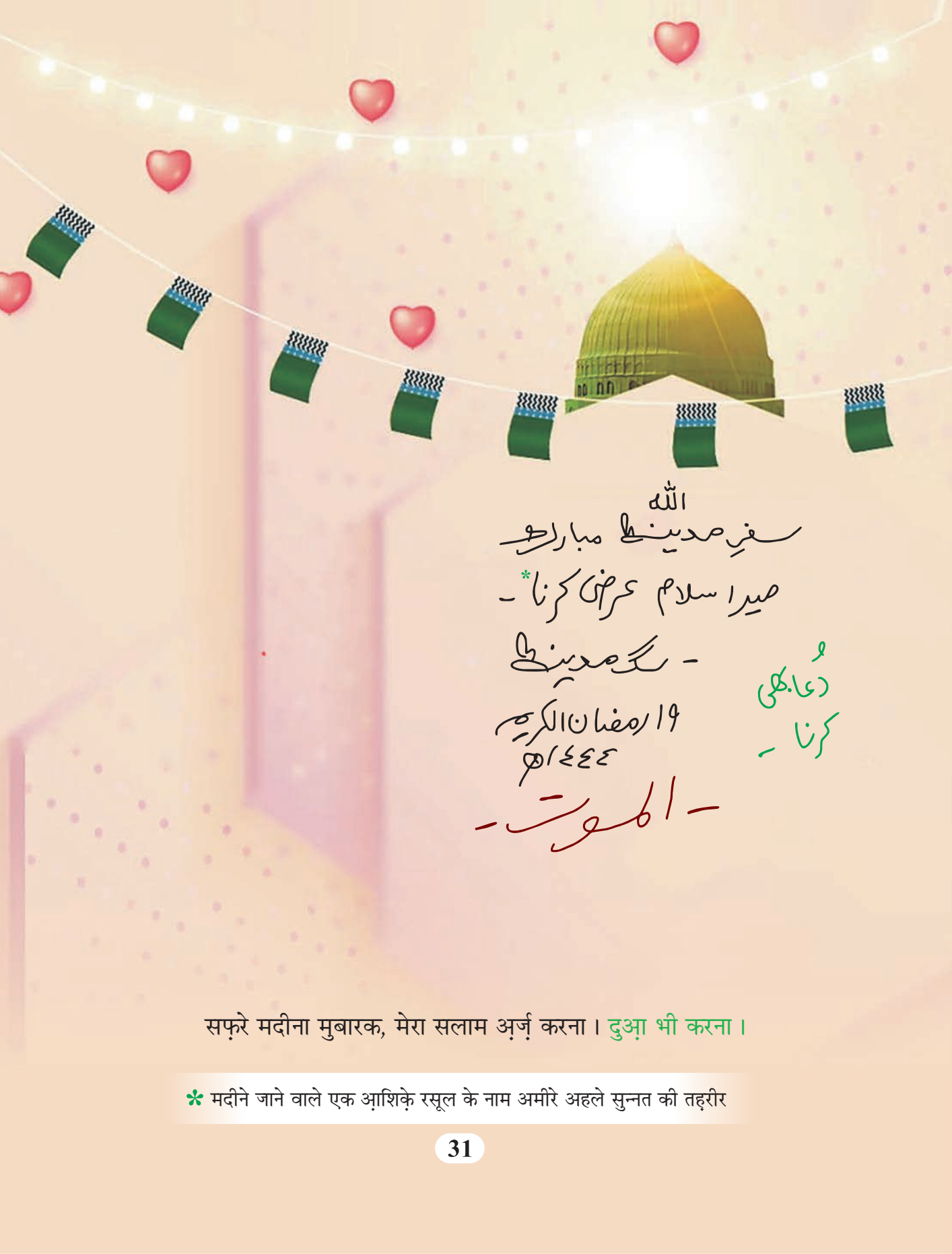
حاجی عمر! آئے کو بھی میری اور
 حاجی علی رضا کی طرف سے جُمُعہ
 مبارک! دل ہجر مدینہ پہلے
 سب اس قدر اُداس ہے
 کہ الفاظ صحیح بنا کر نہ
 قاصر ہو - آہ! صرف "ڈھائی دن"
 کا حاضری کے بعد جدا کی ہوئی -
 جو لگے تھے سولو کر کرب مدینے سے گزارا ہے
 دل ہے چین کو کونکر وطن میں ابہ گزارا ہے
 صلوا علیٰ اہل کعبہ!
 صلوا علیٰ محمد
 - الموت -

جُمُعہ مبارک

ہاجی عمران! آپ کو بھی میری اور ہاجی اُلی رجا کی ترَف سے جُمُعہ مبارک!
 دل ہجر مدینا کے سبب اس قدر اُداس ہے کہ اَلْفَاجِج میں بیاں کرنے سے کَاسیر ہوں۔

آہ! سیرف ڈاڑے دین کی ہاجیری کے با'د جوداڑے ہو گئی۔

جو لہمہ تھے سؤکُ کے سب مدینے میں گوجار آئے
 دِلے بے چین کو کونکر وِطَن میں ابہ کَراار آئے

اللہ
سفرِ مدینہ مبارک
صیرا سلام عرض کرنا* -
- مدینہ
۱۹ رمضان المبارک
۱۴۴۴ھ
- الموت -
دُعا بھی
کرنا -

सफ़रे मदीना मुबारक, मेरा सलाम अर्ज़ करना । दुआ भी करना ।

* मदीने जाने वाले एक आशिके रसूल के नाम अमीरे अहले सुन्नत की तहरीर

दुआए अत्तार

या रब्बल मुसय्या ! वो कोई 32
 सफ़ाहत का रिशाला बनम "ख़ादे
 मक़बला ख़ मदीना" पद या मुन ले,
 उसे मक़के मदीने की सान्बी महब्वत
 दे और उस को मक़के मदीने की बार
 बार या अदब ह्वाक़िरी नसीब फ़रमा।
 آمین محمد صالح المنجد